

Isten ígéje tart meg minket az adakozók közösségében

Kegyelem nektek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól, és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen. Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg azt az ígét, amelyet megírva találunk az Apostolok Cselekedeteit leíró könyv 20. fejezetében a 32. versztől a 35. versig a következőképpen:

Most pedig Istenre bízlak titeket és kegyelme ígéjére, akinek van hatalma arra, hogy építsen és örökséget adjon a szentek közösségében. Senkinek ezüstjét, aranyát vagy ruháját nem kívántam, sőt ti jól tudjátok, hogy a magam szükségleteiről meg a velem levőkéről ezek a kezek gondoskodtak. Mindezekben megmutattam nektek, hogy milyen kemény munkával kell az erőtlenekekről gondoskodni, megemlékezve az Úr Jézus szavairól. Mert ő mondta: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni.”

Urunk, a te ígéd igazság. Szentelj meg minket a te ígédde! Ámen.

Kedves Testvéreim!

Itt állunk a milétoszi öbölben. Egy alacsony, görbe lábú, összeérő szemöldökű, sasorrú, idős ember, akinek a szeme azonban kegyelemtől sugárzó – *ilyen volt az egyetlen reánk maradt korabeli leírás szerint Pál apostol* – búcsúzik az általa alapított efezusi gyülekezet előjáróitól, akik hozzá hasonló, idős férfiak. Soha nem látják már egymást, hiszen a Szentlélek Pálnak fogságot és sok nyomorúságot ígért Jeruzsálemben, ahova sietve készül. Ezért is kérte az efezusiakat, hogy látogassák meg a kikötőben, Milétoszban, ami Efezustól kb. 70 km-re van. Igeszakaszunkban Pál a végrendeletét hagyja egyik kedves gyülekezetére. Utána mindannyiukkal együtt térdre borulva imádkozik. Az idős férfiak nagy sírással csókolgatják őt, majd kikísérik a hajóhoz. A drámai hatású jelenetet Lukács szinte bizonyos, hogy szemtanúként írta le. Efezus az ókor öt legnagyobb városának az egyike volt. A város Artemisz istennő kultusza miatt volt híres, amely a prostitúciót is magában foglalta. Efezusból Pált korábban egy Demetriosz nevű ötvösmester által szított lázadás űzte el. Demetriosz és társai az Artemisz-kultusz miatt felvirágzott iparuk busás hasznát féltették a Jézust nagy sikerrel hirdető apostoltól, Páltól.

Mi Pál apostol végrendelete a szeretett Efezusi gyülekezetnek? Honnan indul és hova érkezik az, amit az igeszakaszban hallhattunk? Istenből indul („Most pedig Istenre bízlak titeket és kegyelme ígéjére”), és Jézus szavaihoz érkezik el (megemlékezve az Úr Jézus szavairól. Mert ő mondta: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni.”). Milyen gyönyörű fundamentuma ez a kezdet és vég Pál efezusi búcsúbeszédének.

Mit idéz Pál Jézustól? „Nagyobb boldogság adni, mint kapni.” Ezt a boldogmondást hiába keressük a Hegyi Beszéd nyolc boldogsága között. Ez a kilencedik boldogság, amelyet az evangéliumi leírások nem tartalmaznak. A jelentése azonban ugyanaz: boldog, azaz Isten által megáldott az, aki inkább ad, semmint kap. Az evangélium telis-tele van az adás gazdag példáival: A béna meggyógyításának az oltár előtt felolvasott történetében Jézus maga is adott: egészséget és bűnbocsánatot a bénának. A szegény asszony a két fillérrel mindent odaadott, egész vagyonát (Mk 12,44). Zákeus vagyona felét adta a szegényeknek (Lk 19,8). Jézus erre kér bennünket a saját szavaival: „Adj mindenkinek, aki kér tőled, és aki elveszi a tiedet, attól ne követeld vissza!” (Lk 6,30) Vagy másutt, ezt mondja Jézus: „Adjátok el vagyonotokat, és adjátok alamizsnául, szerezzetek magatoknak el nem avuló erszényeket, el

nem fogyó kincset a mennyben, ahol a tolvaj nem férközhet hozzá, a moly sem emészti meg.” (Lk 12,33).

Már az ószövetségi írásokban is így foglalták össze az adás fontosságát: „Ne nyisd ki a kezed, hogy elvégy valamit, és ne csukd össze, amikor adni kellene.” (Jézus Sirák fia 4,31) Egy másik mondás pedig így írta le ugyanezt: „Az a kéz nyomorék, amely állandóan zártan, vagy állandóan nyitottan van.” (Th. A. Caruth) Teréz anya ezt mondta: „Ha hátat fordítunk a szegénynek, Istennek fordítunk hátat.”

Ma az 1956-os forradalom 66. évfordulója van. Akik akkor bátran vállalták a meggyőződésüket – sokan akkori egyetemisták – ma már legalább nyolcvan éves, utolsó tanúk. Sokat adtak ők is a közösségnek, az országnak.

Anthony de Mello így írt: „Az utcán megpillantottam egy kisleányt, aki didergett vékonyka ruhájában. Szemmel láthatóan semmi reménye nem volt arra, hogy tisztességes ételhez jusson. Dühömben így szóltam Istenhez: Miért engedted ezt meg? Miért nem teszel valamit? Egy darabig Isten nem szólt semmit. De akkor éjjel, egészen váratlanul, Isten válaszolt: Én tettem valamit: megteremtettelek téged.”

Honnan telik nekünk erre a sok adásra? Ugyanonnan, ahonnan az emberré lett Jézusnak: az oltár előtt felolvasott ige végén, emlékezzünk rá, a sokaság „dicsőítette Istent, aki ilyen hatalmat adott az embernek”. Jézus mondta, Jézus ígérte: „Adjatok, és adatik nektek.” (Lk 6,8). Istentől, Krisztustól kapjuk azt a hatalmas gazdagságot, amelyet másoknak adhatunk. Így ír erről Túrmezei Erzsébet a „Mindig csak adni” című versében:

„A jó öreg kút csendesen ontja vizét
így telik minden napja.
Áldott élet ez, fontolgom:
csak adni, adni minden napon.
Ilyen kúttá kellene lennem.
Csak adni teljes életemben.

Mindig csak adni?
Ez terhet is jelenthet!
Jó kút, nem érzed ezt a terhet?
Belenézek, tükre rám ragyog,
de hiszen a forrás nem én vagyok!
Árad belém, csak továbbadom,
Vidáman, csendben és szabadon.

Hadd éljek ilyen kút-életet,
Osszak áldást és sok-sok szeretetet!
Nem az enyém, Krisztustól kapom,
Egyszerűen csak továbbadom.”

Mi következik ebből az adásra való nyitottságból? Az, hogy ne mi legyünk másnak a terhe, hanem – vállaljuk másnak a terhét. Ahogyan az igénk mondja: gondoskodjunk az erőtlenekről. És gondoljunk közben abba is bele, hogy az erőtlének nagyon sokszor nehezen szerethetőek. Terheik nagyon nehezen vállalhatóak. Szavaik megkeseredettek, gonoszak, ők maguk sokszor csúnyák, a szaguk pedig nem kevésszer bűdös. A legtöbbször nagyon logikus

gondolat az is, hogy az erőtlenség a saját hibájukból lettek erőtlenség. Sokszor tudjuk is róluk ennek a részletes történetét. Hiszen például a szomszédjaink. Mégis: vállalunk kell az ő terheiket is. Néha nézzünk bele egy ilyen megkeseredett, gonosz, csúnya és büdös ember szemébe. Elő fog fordulni, hogy csaknem hanyatt esünk a megdöbbenéstől: Jézus Krisztus szemének a tisztasága fog visszanézni ránk... Velem ez már megtörtént: azért mondom.

Mondhatjuk, és igazunk is van: „Nagy teher az, ha ilyen „nemszeretem-erőtlenekekről” gondoskodom – ráadásul nap-mint-nap. Még akkor is, ha ez a gondoskodás csak néhány jó szó, egy mosoly. Nem tudok én mindig mindenkire mosolyogni.” Vegyük azonban észre azt, hogy mosoly, mint ahogyan a kút vize Túrmezei Erzsébetnél, nem belőlünk jön. A forrás Jézus Krisztus. Az élet vizének, az igazi mosolyának a forrása Ő. Mi csak átadjuk Krisztus mosolyát másoknak – és Krisztus mosolya annál inkább árad ránk, minél gyakrabban tesszük ezt. Boldogság tehát, áldott állapot az, ha mi magunk Isten terhei, Jézus Krisztus terhei vagyunk. Vállaljuk fel ezt a Jézus-függő állapotot, mert csak így válhatunk a gondoskodás, a szeretet, a mosoly átadóivá.

Mi történik akkor, ha (akár öntudatlanul is) elzárkózunk Jézustól, és úgy próbálunk meg jót tenni? Az „önerőből” végzett adásban előbb vagy utóbb, de utóbb biztosan: kiégünk. És ameddig még nem égtünk ki, addig elönt minket az adás gögje, az adás pöffeszkedése is. „Nekem van miből, én képes vagyok rá. Te meg – kis barátom – te nem.” Csúnya geller ez az alázatnak, vegyük észre. Isten nagyon hamar rá szokott minket ilyenkor ébreszteni arra, hogy hol a helyünk. És higgyük el: megvannak neki az eszközei erre... Ezt is tapasztaltam már – azért mondom.

Pál az Efezusiak emlékezetébe idézi, hogy milyen kemény munkával gondoskodott az erőtlenekekről (az eredeti görög szóval: szolgált nekik). Erőtlen lehet bárki testben és lélekben is. Bármikor erőtlenné válhatunk mi magunk is, és szükségünk lehet a testvérek segítségére. Ha elzártuk korábban magunkat, ha pöffeszkedtünk (én erős vagyok, én önálló vagyok, nem vagyok már anyám-asszony katonája, én meg tudom oldani a saját dolgaimat, én nem szorulok senkire), akkor vesszük észre, hogy milyen kevés esélyünk maradt addigra, amire nekünk lett nagy bajunk. Márpedig a baj előbb-utóbb bekövetkezik az ember életében. Nem azért, hogy ne örüljön az életnek annyira, hanem azért, hogy tanulhasson az elesettségből is.

Vegyük azt észre (ahogyan haladunk hátulról egyre előrébb az igeszakaszunk megértésében), hogy az adás örömeiben nem vagyunk egyedül. Egy egész közösség, a gyülekezetünk keresztény közössége az, amely egymást körülveszi az adás (és az elfog-adás) örömeivel. Akik megtanultak adakozó életet élni, azok boldogok, azaz áldottak. Jézusban új közösségük támadt: a szentek közössége. Ebben a közösségben, a szentek közösségében, a saját gyermekei közösségében ad nekünk örökséget Isten maga. Ez az örökség a mi tulajdonrészünk, a mi jól meghatározott helyünk Isten közelségében. A görög igeszakasz itt perfectum-ot használ, ami arra utal, hogy ez az örökségben élő állapot megváltoztathatatlan, tőlünk elvehetetlen, örök.

Isten építi az adásnak és az elfog-adásnak ezt a szent közösségét. Ahogyan az igeszakaszunk mondja: „Istenre bízzatok titeket, ... akinek van hatalma arra, hogy építsen”. Mit és hogyan épít itt Isten? Valószínűleg nem véletlenül éppen az Efezusiakhoz írott levél fogalmazza ezt meg nagyon szépen: „Mert ráépültetek az apostolok és a próféták alapjára, a sarokkő pedig maga Krisztus Jézus, akiben az egész épület egybeilleszkedik, és szent templommá növekszik az Úrban, és akiben ti is együtt épültök Isten hajlékává a Lélek által” (Ef 2,20-22). A szentek közössége biztos alapon áll: a sarokkő Krisztus Jézus, Isten megtestesült igéje. Rajta,

Krisztuson állva illeszkedik a szentek közösségének egész épülete egybe, és növekszik szent templommá az Úrban. Érezzük meg ennek a közösségi növekedésnek az örömét! Vegyünk részt ebben a közös növekedésben, amely elfogadáshoz és adáshoz vezet.

Az Apostolok Cselekedeteinek a lukácsi leírásában Isten végig, mint a történelem ura mutatkozik meg. Isten irányít, ígéreteket tesz és meg is tartja őket, Isten hű a választott népéhez, a szentek közösségéhez. Érezzük meg Isten hűségének az erejét! Biztos alapon állunk, talpunk alatt egy megrendíthetetlen sarokkő van, maga a Krisztus. Biztos épület épül velünk és belőlünk a Lélek által: Isten hajléka, gyermekeinek, a szenteknek a közössége. Isten hű a választott népéhez, a szentek közösségéhez. Isten hűségét semmi sem ingatja meg, az Ő hozzánk való hűsége megváltoztathatatlan és örök.

Ha ilyen bizonyágot, ha ilyen bizodalmat tud rájuk hagyni, akkor Pál apostol jó szívvel tudja otthagyni az általa alapított gyülekezetet – akkor is, ha már soha többet nem látják egymást. Nem egyedül maradnak az efezusi gyülekezet tagjai, nem a semmiben maradnak, hanem Isten közelségében maradnak. Az ige oltalmába ajánlottan lehetnek az efezusi gyülekezet elöljárói a gyülekezet biztos vezetői. A megtestesült ige, Jézus Krisztus szavai és tanítása vezeti ebben őket. Az efezusi gyülekezet jövőjét ugyanaz az ige hordozza, amely létrehívta. Minden megmarad, ami az ígére alapoz. És minden elvész, ami nem az ígér áll. És milyen jó, hogy elvész, ami elvész, hiszen csak így maradhat meg tisztán az, aminek meg kell maradnia.

Hogyan tudnánk összefoglalni a mai igeszakaszunk tanulságait? 1. Nagyobb boldogság adni, mint kapni. 2. Amikor adunk, akkor csak közvetítünk, a mi adásunk az igazi forrásból, a Krisztus Jézusból táplálkozik. Így válunk képessé arra, hogy hordozhassuk a másnak, az erőtleneknek a terheit. 3. Az adásban nem vagyunk egyedül: a hívők közössége vesz minket ebben körül. Így válhatunk a szentek közösségévé, amelyet Isten ígéje alapoz meg, tart fenn és tesz az örök élet várományosává. Ámen.